

beschikking

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN CURAÇAO

Zaaknummer: CUR 2018 04044

Beschikking d.d. 28 februari 2019

inzake

Gerrit Fransisco SCHOTTE,
Cicely VAN DER DIJS,
beiden wonende in Curaçao,
verzoekers,
gemachtigde: mr. L.G. Da Costa Gomez, mr. G.G.J. Knoops en mr. C.J. Knoops-
Hamburger,

tegen

de openbare rechtspersoon **HET LAND CURAÇAO,**
gevestigd aan het Fort Amsterdam in Curaçao,
verweerder,
gemachtigde: mr. C.A.D. Jänsch en mr. S.N.I. Francisco.

Eisers zullen hierna gezamenlijk Schotte c.s. worden genoemd en gedaagde zal hierna als het Land worden aangeduid.

1. Het procesverloop

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het verzoekschrift met producties (1 t/m 8);
- een aanvullende toelichting op het verzoekschrift met productie (9);
- het verweerschrift;
- de in twee delen ingediende aanvullende producties van Schotte c.s. (10 t/m 21);
- de behandeling ter zitting van 18 januari 2019;
- de pleitnota van Schotte c.s.;
- de pleitnota van het Land.

1.2. Uitspraak is bepaald op heden.

2. De feiten

2.1. Bij vonnis van het gerecht in eerste aanleg van Curaçao van 11 maart 2016 zijn Schotte c.s. veroordeeld voor tenlastegelegde stafbare feiten, waarbij gevangenisstraffen werden opgelegd.

- 2.2. Tegen voormeld vonnis hebben Schotte c.s. hoger beroep ingesteld. Bij vonnis van het gemeenschappelijk hof van justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba van 21 juli 2017 werden Schotte c.s. opnieuw veroordeeld voor tenlastegelegde feiten, waarbij gevangenisstraffen zijn opgelegd.
- 2.3. Schotte c.s. hebben vanwege bij hun ontstane twijfels over de aanleiding van het strafrechtelijk onderzoek herhaaldelijk aan het Hof verzocht om de heer R. Pellicano (hierna: Pellicano), officier van justitie te Milaan, als getuige te horen. Deze verzoeken zijn door het Hof telkens afgewezen bij beslissingen van respectievelijk 16 november 2016, 12 juni 2017 en 21 juli 2017.
- 2.4. Schotte c.s. hebben beroep in cassatie ingesteld tegen de uitspraak van het Hof van 21 juli 2017. Op 27 november 2018 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de veroordelingen en de op basis daarvan opgelegde straffen in stand blijven.
- 2.5. De heer Van der Schans, advocaat-generaal bij het Openbaar Ministerie (OM) te Curaçao, is bij (de aanloop van) het strafrechtelijk onderzoek dat heeft geleid tot voormelde veroordelingen van Schotte c.s. betrokken geweest.

3. Het verzoek

- 3.1. Schotte c.s. verzoeken een voorlopig getuigenverhoor te bevelen. Het verzoek is beperkt tot het horen van één getuige. Aan hun verzoek hebben zij ten grondslag gelegd dat zij nader bewijs willen vergaren over het door hun gestelde feit dat Van der Schans leugenachtig heeft verklaard in de strafrechtprocedure wat betreft de aanleiding van het strafrechtelijk onderzoek. Meer concreet menen Schotte c.s. dat Van der Schans heeft gelogen over de totstandkoming van de contacten tussen het OM in Curaçao en het OM te Milaan in de persoon van de daar (toen) werkzame magistraat Pellicano. Als te horen getuige hebben Schotte c.s. opgegeven Pellicano. Schotte c.s. wensen Pellicano te horen over onder meer de vraag (i) of hij het e-mailbericht heeft verstuurd zoals het OM te Curaçao heeft verklaard, (ii) hoe het contact met het OM te Curaçao tot stand is gekomen en is verlopen en wie in dit contact het initiatief heeft genomen met betrekking tot informatie over Schotte c.s., (iii) of het OM te Milaan vanuit eigen initiatief het OM te Curaçao destijds heeft benaderd met de mededeling dat zij informatie hadden die relevant kon zijn of dat het initiatief vanuit het OM te Curaçao zelf is gekomen en daarnaast wensen zij Pellicano te horen (iv) over het bezoek aan Italië. Schotte c.s. hebben aangevoerd dat zij door het voorlopig getuigenverhoor bewijs willen verkrijgen met het oog op een eventueel door hen in te stellen schadevergoedingsprocedure tegen het Land bij de civiele rechter uit hoofde van een onrechtmatige overheidsdaad.
- 3.2. Het Land voert hiertegen gemotiveerd verweer.
- 3.3. Waar nodig zal het gerecht hierna in de beoordeling nader op de stellingen van partijen ingaan.

4. De beoordeling

4.1. Het gerecht stelt voorop dat de rechter die over een verzoek tot het houden van een voorlopig getuigenverhoor heeft te oordelen geen discretionaire bevoegdheid toekomt. Een dergelijk verzoek zal door de rechter moeten worden toegewezen, mits het verzoek aan de wettelijke vereisten voldoet, het ter zake dienend en voldoende concreet is en feiten betreft die met het voorlopig getuigenverhoor bewezen kunnen worden. Op grond van vaste jurisprudentie van de Hoge Raad is dit alleen anders indien het gerecht van oordeel is dat van de bevoegdheid tot het bezigen van dit middel misbruik wordt gemaakt, dat het verzoek in strijd is met een goede procesorde of dat het moet afstuiten op een ander, door de rechter zwaarwichtig geoordeeld, bezwaar. Voorts geldt ook bij de beoordeling van een verzoek om een voorlopig getuigenverhoor de in artikel 3:303 van het Burgerlijk Wetboek neergelegde regel dat zonder belang niemand een rechtsvordering toekomt.

4.2. Om in zijn verzoek om een voorlopig getuigenverhoor te kunnen worden ontvangen, dient de verzoeker ingevolge artikel 167 lid 3, aanhef en onder a en b, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) in zijn verzoekschrift de aard en het beloop van de vordering te vermelden, alsmede de feiten of rechten die hij wil bewijzen. Dit dient hij te doen op zodanige wijze dat voor de rechter die op het verzoek moet beslissen, voor de rechter voor wie het verhoor zal worden gehouden, alsmede voor de wederpartij voldoende duidelijk is op welk feitelijk gebeuren het verhoor betrekking zal hebben.

4.3. Schotte c.s. hebben in hun verzoekschrift, en nader toegelicht ter zitting, uiteen gezet dat hun belang is te onderzoeken of het OM in de persoon van Van der Schans onrechtmatig heeft gehandeld en aansprakelijk kan worden gehouden voor de daaruit voortvloeiende schade. Dit met het oog op een mogelijk door hen te starten schadevergoedingsprocedure bij de civiele rechter. Naar het oordeel van het gerecht is daarmee voldoende concreet uiteengezet wat de aard en het beloop van de vordering is, zodat aan het vereiste van artikel 167 lid 3 onder a Rv is voldaan. De vraag of een dergelijke vordering kans van slagen heeft - hetgeen het Land bestrijdt -, ligt in de procedure tot het houden van een voorlopig getuigenverhoor niet ter toetsing voor.

4.4. Uit het verzoekschrift blijkt voorts dat het verhoor zich zal richten op de rol van Pellicano bij de aanleiding van het strafrechtelijk onderzoek jegens Schotte c.s. en de gestelde leugenachtige verklaringen van Van der Schans daarover. Dat Pellicano over zijn eigen rol en over zijn contacten met Van der Schans zou kunnen verklaren behoeft geen betoog. Van een zoektocht naar feiten, oftewel een 'fishing expedition' is daarom geen sprake. Naar het oordeel van het gerecht blijkt uit het voorgaande voldoende concreet welke feiten Schotte c.s. wensen te bewijzen. Het feit dat het Hof in de strafzaak heeft geweigerd Pellicano als getuige te horen, maakt dit niet anders. Het Hof heeft immers daarbij uitdrukkelijk overwogen dat dit niet van belang is voor de door het Hof te beantwoorden vragen.

4.5. Aan de formele vereisten voor het indienen van een verzoek tot het houden van een voorlopig getuigenverhoor is aldus voldaan, zodat Schotte c.s. in hun verzoek ontvankelijk worden verklaard.

4.6. Subsidiair heeft het Land zich beroepen op de in de jurisprudentie ontwikkelde afwijzingsgronden als hiervoor genoemd in rechtsoverweging 4.1. De strekking van het betoog van het Land ter zake van ieder van deze afwijzingsgronden komt er met name op neer dat het Land zich op het standpunt stelt dat zich in de strafrechtprocedure die heeft geleid tot de veroordelingen van Schotte c.s. geen onrechtmatigheden hebben voorgedaan en die strafrechtprocedure inmiddels heeft geleid tot onherroepelijke veroordelingen van Schotte c.s. Zou het al zo zijn dat Van der Schans heeft gelogen over de aanleiding van het strafrechtelijk onderzoek, dan zou dit bovendien niet tot een andere uitkomst in de strafprocedure hebben geleid, aldus het Land.

4.7. In dit verband overweegt het gerecht als volgt. Uit het verzoekschrift volgt, zoals hiervoor ook is overwogen, dat het voorlopig getuigenverhoor is bedoeld ten behoeve van een geding voor de burgerlijke rechter en niet om het strafvonnis aan te tasten. Immers, Schotte c.s. overwegen een schadevordering in te stellen tegen het Land uit hoofde van een onrechtmatige overheidsdaad wegens leugenachtige verklaringen. Indien zou komen vast te staan dat sprake is van leugenachtige verklaringen, kan dat een onrechtmatige daad opleveren jegens degene die daardoor is benadeeld. Dat in het voorlopig getuigenverhoor dezelfde vragen aan de orde kunnen komen of dezelfde feiten kunnen worden onderzocht als in de procedure zoals bij de strafrechter, kan geen grond voor afwijzing van het verzoek zijn. Zoals de Hoge Raad in zijn arrest van 7 september 2018 heeft overwogen kan dat alleen het geval zijn indien die omstandigheid zal leiden tot een daadwerkelijke verstoring van het onderzoek dat plaatsvindt bij die andere rechter (ECLI:NL:HR:2018:1433). Van dit laatste kan in dit geval geen sprake zijn, nu de strafrechtprocedure reeds in laatste instantie is afgerond.

4.8. Gelet op het voorgaande kan het verweer van het Land dat Schotte c.s. geen belang hebben bij het houden van een voorlopig getuigenverhoor niet slagen en evenmin kan worden geoordeeld dat sprake is van misbruik van bevoegdheid dan wel strijd met een goede procesorde. Dat toewijzing van het verzoek tot het horen van Pellicano maatschappelijke en politieke onrust zal veroorzaken kan voorts - voor zover dat het geval zal zijn - niet aan Schotte c.s. worden tegengeworpen als zwaarwichtig bezwaar tegen toewijzing van onderhavig verzoek.

4.9. Het verzoek van Schotte c.s. wordt dan ook toegewezen.

4.10. Het Land zal in de proceskosten worden veroordeeld. Deze kosten zullen aan de zijde van Schotte c.s. worden begroot op NAF 2.500,-.

5. De beslissing

Het Gerecht:

- 5.1. wijst het verzoek toe tot het horen van de getuige Pellicano;
- 5.2. verzoekt partijen binnen vier weken aan de griffier schriftelijk opgave te doen van hun verhinderdata tot en met de maand juni 2019, alsmede de verhinderdata van de getuige, waarna een datum voor het verhoor zal worden bepaald;
- 5.3. veroordeelt het Land in de proceskosten, de aan de zijde van Schotte c.s. tot op heden begroot worden op NAF 2.500,- aan salaris van de gemachtigde.

Dit vonnis is gewezen door mr. J. Sap, rechter, en op 28 februari 2019 uitgesproken ter openbare terechtzitting in aanwezigheid van de griffier.

